

Gemeenteraad

Zitting van 5 november 2019
Organisatie Ondersteuning - Organisatieadvies

2019_RAAD_00035 - Programmabegroting 2020-2023 - besluitvormen

Auteur

Johan Wal van der

Overlegd met

Diverse collega's binnen de organisatie

Portefeuillehouder

M. Scheringa

Andere betrokken portefeuillehouders

R. Bats

B. Harmsma

T. Jongman

T. Bijl

Samenvatting

In de bestuurlijke inleiding in voorliggende programmabegroting is veel nadruk gelegd op het financieel beeld dat verder is verslechterd. Daarbij is de relatie gelegd met het financieel beeld in het voorjaar, de bestuurlijke herprioritering en de saldoverbeterende maatregelen die al waren opgenomen in de PPN. Om toch een sluitende meerjarenbegroting aan te kunnen bieden, wordt aan de raad voorgesteld het budget voor bedrijfsvoering te verlagen en de lokale lasten in 2020 extra te verhogen. Het verder verlagen van onze uitgaven, bovenop de 'bestuurlijke herprioritering' van circa € 2 miljoen structureel achten wij niet verantwoord. Dat zou onherroepelijk ten koste gaan van de kwaliteit van het voorzieningenniveau voor onze inwoners, ondernemers en bezoekers.

We zijn helaas genoodzaakt de lokale lasten voor onze inwoners en ondernemers extra te verhogen. Dat staat op gespannen voet met het uitgangspunt in ons coalitieakkoord dat we de lokale lasten niet meer dan trendmatig laten stijgen. Voor 2020 hebben we dat uitgangspunt helaas moeten loslaten. De lokale lasten - OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing - stijgen in 2020 in totaal met 3% bovenop de 1,6% die al was voorzien in de PPN 2020-2023. Ook zullen we in het voorjaar van 2020 een mix aan maatregelen aan u voorleggen onder de noemer 'de bezoeker draagt bij', inclusief een mogelijke tariefstijging van de toeristenbelasting in 2021. Daarmee vragen we ook van de bezoeker aan ons mooie gebied een extra bijdrage.

Voor de jaren 2021 en verder geldt dat in het voorjaar van 2020 op basis van het dan geldende financieel beeld zal worden gezien of aanvullende lastenstijgingen noodzakelijk zijn. Op basis van het gepresenteerde beeld in voorliggende programmabegroting is dat noodzakelijk. We hebben dat in beeld gebracht door twee zogenaamde 'stelposten' aan de inkomstenkant op te nemen. Dat houdt in dat als het financieel beeld ongewijzigd blijft, wij in het voorjaar van 2021 nieuwe voorstellen doen om onze inkomsten te verhogen.

De septembercirculaire 2019 van het gemeentefonds die op Prinsjesdag is verschenen, laat voor onze gemeenten 'plussen' zien. De actuele BUIG-ramingen, juist 'minnen'. Over de financiële gevolgen van de septembercirculaire en de nieuwe BUIG-ramingen ontvangt uw raad binnenkort een informatienota. Deze informatie kunt u dan betrekken bij de begrotingsbehandeling op 5 november 2019.

Beschrijving

Inleiding

Op 5 november 2019 wordt de programmabegroting 2020-2023 behandeld tijdens een afzonderlijke raadsvergadering. In voorliggende programmabegroting treft u onze ambities, speerpunten en concrete plannen aan, incl. de financiële vertaling. We presenteren een sluitende meerjarenbegroting, maar zijn helaas wel genoodzaakt de lokale lasten in 2020 extra te verhogen.

Dat laatste zien we ook bij de ons omliggende gemeenten. Zo heeft B&W van de gemeente Staphorst aan de gemeenteraad voorgesteld de OZB te verhogen met vier keer 10 procent. B&W van de gemeente Westerveld stelt voor de OZB voor woningeigenaren te verhogen met circa € 56. Ook stellen zij voor het tarief van de toeristenbelasting jaarlijks met € 0,10 te verhogen om in 2023 uit te komen op € 1,50. *Ter vergelijking: Onze voorstellen gaan uit van een stijging van de woonlasten voor eigenaren en gebruikers met € 28 in 2020 en ook wij gaan een financiële bijdrage van de bezoeker aan ons gebied vragen.*

Voorstel

Voorgesteld wordt om:

1. De tarieven voor gemeentelijke belastingen en rechten vast te stellen overeenkomstig onderstaande voorstellen:
 1. de onroerende-zaakbelastingen in 2020 te verhogen met 4,6% ten opzichte van 2019;
 2. de rioolrechten in 2020 met 1,6% te verhogen ten opzichte van 2019 en het dekkingspercentage voor 2020 te bepalen op 85,1%;
 3. de afvalstoffenheffing in 2020 met 8,2% te verhogen ten opzichte van 2019 en het dekkingspercentage voor 2020 te bepalen op 74,9%. Daarbij is rekening gehouden met een verhoging van het tarief per zak van € 1,16 per aanbidding naar € 1,35 per aanbidding;
 4. de lijkbezorgingsrechten te verhogen met 1,6% ten opzichte van 2019 en het dekkingspercentage te bepalen op 64,5%;
 5. het tarief van de toeristenbelasting met € 0,10 te verhogen ten opzichte van 2019 en te bepalen op € 1,10.
2. Vanaf 2021 een bedrag van € 260.000 aan inkomsten op te nemen onder de noemer 'de bezoeker draagt bij' en het college op te dragen daartoe uiterlijk bij de PPN 2021-2024 met voorstellen te komen.
3. Een krediet van € 734.000 in te trekken voor de bestuurlijke herprioritering zoals opgenomen in hoofdstuk 3.3.
4. Een krediet van € 1.275.000 beschikbaar te stellen voor het bestedingsplan 2020-2023 zoals opgenomen in hoofdstuk 3.4.
5. Een krediet van € 915.000 beschikbaar te stellen voor de Huisvesting Integrale Toegang Sociaal Domein in het gemeentehuis zoals opgenomen in hoofdstuk 3.6.5. Daarbij stemt uw raad in met de 'sobere variant' waarbij alleen het atrium wordt verbouwd om een goede dienstverlening te garanderen.

6. Een krediet van € 1.845.000 beschikbaar te stellen voor het uitvoeringsplan riolering 2020 zoals opgenomen in hoofdstuk 4.1.8.
7. Een krediet van € 911.500 beschikbaar te stellen voor de in bijlage 1 vermelde aanschaf/vervanging van bedrijfsmiddelen in 2020.
8. Op basis van de 'Meerjaren Begroting Grondexploitaties 2019 e.v.':
 1. de grondexploitaties voor woningbouwprojecten en bedrijventerreinen die onderhanden zijn gewijzigd vast te stellen;
 2. het college te machtigen, indien de markt- en economische omstandigheden daartoe aanleiding geven, tegen andere grondprijzen te verkopen dan opgenomen in de desbetreffende grondexploitaties onder de voorwaarde van een blijvend minimaal sluitende grondexploitatie.
9. Een bedrag van € 100.000 ten laste te brengen van de bestemmingsreserve 'Opvangen tekorten sociaal domein' voor 'Veilig Thuis' zoals vermeld in hoofdstuk 3.6.3.
10. Een bedrag van € 1.059.000 over te hevelen van de Algemene reserve vrij besteedbaar naar de Algemene reserve vaste buffer.
11. De vijf bestuursprogramma's vast te stellen.

Argumenten

De beslispunten zijn op diverse plaatsen in de programmabegroting gemotiveerd en toegelicht.

Kanttekeningen en risico's

Zie paragraaf 4.2.4: *Op basis van de in het risicoprofiel opgenomen risico's, die gekwantificeerd kunnen worden, bedraagt het totale risicobedrag afgerond € 7,2 miljoen. Voor de overige risico's is dit nog niet concreet aan te geven, maar het belangrijkste is dat ze worden benoemd. Op basis van de wegingsfactoren bedraagt het risicobedrag afgerond € 2,3 miljoen. Worden ook de p.m. posten, de niet-kwantificeerbare risico's, bij de afweging betrokken dan schatten wij in dat voldoende weerstandscapaciteit aanwezig als sprake is van financiële tegenvallers.*

Duurzaamheid en social return

N.v.t.

Financiële toelichting

bedragen x € 1.000

Meerjarenbeeld	2020	2021	2022	2023
Saldo PPN	-236	-894	-744	-1.079
Amendement mantelzorgcompliment	-50	-50	-50	-50
Motie ombudsfunctie sociaal domein	-40	-40	-40	-40
Subtotaal	-90	-90	-90	-90
Meicirculaire 2019, excl. extra middelen jeugdhulp	-204	-577	-831	111
Extra middelen jeugdhulp	824	824		

Subtotaal	620	247	-831	111
Raadsbesluiten tot en met 9 juli	-117	-91	-91	-92
Subtotaal	-117	-91	-91	-92
Mee- en tegenvallers	-679	-597	-628	-607
Subtotaal	-679	-597	-628	-607
<i>Beleidsbeslissingen:</i>				
Huisvesting Integrale toegang Sociaal domein	-915			
Ten laste van AR vrij besteedbaar	915			
Verlagen budget bedrijfsvoering	125	250	375	500
Extra verhogen lokale lasten in 2020	415	415	415	415
'De bezoeker draagt bij'		260	260	260
Stelpost: extra middelen jeugdhulp			824	824
Stelpost: 'de bezoeker draagt bij'		140	140	140
Stelpost: verhogen overige belastingen en heffingen		410	410	410
Subtotaal	540	1.475	2.424	2.549
Saldo programmabegroting	38	50	39	792

Deze tabel is afkomstig uit de programmabegroting (paragraaf 2.3) die voorligt ter besluitvorming en toont een sluitende meerjarenbegroting voor alle jaren. De cijfers zijn, zoals gebruikelijk, gebaseerd op de meicirculaire 2019 van het gemeentefonds en de kaders zijn gesteld in de Perspectiefnota. Over de financiële gevolgen van de septembercirculaire 2019 van het gemeentefonds en de actuele BUIG-ramingen wordt u separaat geïnformeerd. Het gemeentefonds laat 'plussen' zien en de BUIG-gelden 'minnen', per saldo 'plussen'.

Participatie en communicatie

Nadat uw college heeft ingestemd met het aanbieden van bijgaande programmabegroting aan de raad, volgt een persbericht.

Uitvoering en planning

Op 29 oktober a.s. vindt een vragenuur plaats met de raad waarna de programmabegroting tijdens de raadsvergadering van 5 november voorligt ter vaststelling.

Besluit

Beslispunt 1

De gemeenteraad besluit de tarieven voor gemeentelijke belastingen en rechten vast te stellen overeenkomstig onderstaande voorstellen:

- a. de onroerende-zaakbelastingen in 2020 te verhogen met 4,6% ten opzichte van 2019;

b. de rioolrechten in 2020 met 1,6% te verhogen ten opzichte van 2019 en het dekkingspercentage voor 2020 te bepalen op 85,1%;

c. de afvalstoffenheffing in 2020 met 8,2% te verhogen ten opzichte van 2019 en het dekkingspercentage voor 2020 te bepalen op 74,9%. Daarbij is rekening gehouden met een verhoging van het tarief per zak van € 1,16 per aanbieding naar € 1,35 per aanbieding;

d. de lijkbezorgingsrechten te verhogen met 1,6% ten opzichte van 2019 en het dekkingspercentage te bepalen op 64,5%;

e. het tarief van de toeristenbelasting met € 0,10 te verhogen ten opzichte van 2019 en te bepalen op € 1,10.

Beslispunt 2

Vanaf 2021 een bedrag van € 260.000 aan inkomsten op te nemen onder de noemer 'de bezoeker draagt bij' en het college op te dragen daartoe uiterlijk bij de PPN 2021-2024 met voorstellen te komen.

Beslispunt 3

Een krediet van € 734.000 in te trekken voor de bestuurlijke herprioritering zoals opgenomen in hoofdstuk 3.3.

Beslispunt 4

Een krediet van € 1.275.000 beschikbaar te stellen voor het bestedingsplan 2020-2023 zoals opgenomen in hoofdstuk 3.4.

Beslispunt 5

Een krediet van € 915.000 beschikbaar te stellen voor de Huisvesting Integrale Toegang Sociaal Domein in het gemeentehuis zoals opgenomen in hoofdstuk 3.6.5. Daarbij stemt uw raad in met de 'sobere variant' waarbij alleen het atrium wordt verbouwd om een goede dienstverlening te garanderen.

Beslispunt 6

Een krediet van € 1.845.000 beschikbaar te stellen voor het uitvoeringsplan riolering 2020 zoals opgenomen in hoofdstuk 4.1.8.

Beslispunt 7

Een krediet van € 911.500 beschikbaar te stellen voor de in bijlage 1 vermelde aanschaf/vervanging van bedrijfsmiddelen in 2020.

Beslispunt 8

Op basis van de 'Meerjaren Begroting Grondexploitaties 2019 e.v.':

- de grondexploitaties voor woningbouwprojecten en bedrijventerreinen die onderhanden zijn gewijzigd vast te stellen;
- het college te machtigen, indien de markt- en economische omstandigheden daartoe aanleiding geven, tegen andere grondprijzen te verkopen dan opgenomen in de

desbetreffende grondexploitaties onder de voorwaarde van een blijvend minimaal sluitende grondexploitatie.

Beslispunt 9

Een bedrag van € 100.000 ten laste te brengen van de bestemmingsreserve 'Opvangen tekorten sociaal domein' voor 'Veilig Thuis' zoals vermeld in hoofdstuk 3.6.3.

Beslispunt 10

Een bedrag van € 1.059.000 over te hevelen van de Algemene reserve vrij besteedbaar naar de Algemene reserve vaste buffer.

Beslispunt 11

De vijf bestuursprogramma's vast te stellen.